KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 27.2.2017 r.
COM(2017) 96 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

na temat stosowania przez instytucje w 2015 r. rozporządzenia Rady nr 495/77, ostatnio zmienionego rozporządzeniem nr 1945/2006 (w sprawie pozostawania w gotowości do pracy), nr 858/2004 (w sprawie pracy o charakterze szczególnie uciążliwym) oraz nr 300/76, ostatnio zmienionego rozporządzeniem nr 1873/2006 (w sprawie pracy ciągłej lub zmianowej)

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

na temat stosowania przez instytucje w 2015 r. rozporządzenia Rady nr 495/77, ostatnio zmienionego rozporządzeniem nr 1945/2006 (w sprawie pozostawania w gotowości do pracy), nr 858/2004 (w sprawie pracy o charakterze szczególnie uciążliwym) oraz nr 300/76, ostatnio zmienionego rozporządzeniem nr 1873/2006 (w sprawie pracy ciągłej lub zmianowej)

1. Wprowadzenie

Rozporządzenia Rady w sprawie pozostawania w gotowości do pracy (nr 495/77) oraz w sprawie pracy o charakterze szczególnie uciążliwym (nr 858/2004) przewidują, że Komisja co roku przedkłada Radzie sprawozdania przedstawiające liczbę urzędników i innych pracowników każdej kategorii otrzymujących dodatki określone w tych rozporządzeniach oraz całkowitą kwotę związanych z nimi wydatków.

Niniejsze sprawozdanie oparte jest na ostatnich, dostępnych w momencie jego opracowywania danych, i obejmuje rok 2015. Sprawozdanie dotyczy wszystkich instytucji, a w celu przedstawienia pełnego obrazu sytuacji zawiera także informacje dotyczące zastosowania systemu pracy ciągłej lub zmianowej (rozporządzenie Rady nr 300/76).

2. Dodatek za pozostawanie w gotowości do pracy

Podstawę prawną dla tego dodatku stanowią art. 55 i 56 *b* regulaminu pracowniczego i rozporządzenie Rady nr 495/77 z dnia 8 marca 1977 r., ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady nr 1945/2006 z dnia 11 grudnia 2006 r.

Dodatek przysługuje jedynie urzędnikom i innym pracownikom opłacanym ze *środków na badania* i zatrudnionym:

- w placówce Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) lub
- do działań pośrednich, lub też

opłacanym ze *środków administracyjnych* i zatrudnionym:

- w celu obsługi lub nadzorowania instalacji technicznych,
- w departamencie odpowiedzialnym za ochronę i bezpieczeństwo,
- w departamencie służb technologii informatyczno-komunikacyjnych (ICT),
- w departamencie zapewniającym wsparcie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB)/europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) lub zapewniającym wsparcie w zakresie koordynacji na wypadek sytuacji wyjątkowych i kryzysowych lub
- w jednostce utworzonej na potrzeby zapewnienia wsparcia państwom członkowskim 24 godz. na dobę i 7 dni w tygodniu („EM 24/7") w ramach koordynacji w sytuacjach wyjątkowych lub kryzysowych bądź w departamentach, w których istnieje wyraźna konieczność wykonywania zadań w celu zapewnienia funkcjonowania mechanizmu zapewniającego wsparcie państwom członkowskim.

Dodatek za pozostawanie w gotowości do pracy wyrażony jest w punktach. Liczba punktów naliczanych za godzinę faktycznego pozostawania w gotowości do pracy wynosi:

- za pozostawanie w gotowości do pracy w domu w dzień roboczy: 2,15 pkt;
- za pozostawanie w gotowości do pracy w domu w soboty i niedziele i w dni wolne: 4,3 pkt;
- za pozostawanie w gotowości do pracy w miejscu zatrudnienia w dzień roboczy: 11 pkt;
- za pozostawanie w gotowości do pracy w miejscu zatrudnienia w soboty i niedziele i w dni wolne: 22 pkt.

Jeden punkt jest równy 0,032 % stawki podstawowego wynagrodzenia urzędnika 1. grupy zaszeregowania 1. stopnia (tj. = 0,86 EUR w 2015 r.).

2.1. Liczba beneficjentów (urzędników/pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych)[1]:

Instytucja	AD	SC - AST	AC				Ogółem
			GF I	GF II	GF III	GF IV	
Komisja	93,33	234,33	42,33	4	9	2	**385**
- w tym JRC:	*47*	*119*	*19*	*1*	*2*	*0*	***188***
Rada	3	42	2	0	0	0	**47**
Parlament	0	0	0	0	0	0	0
Trybunał Sprawiedliwości	7	10	1	0	0	0	18
Trybunał Obrachunkowy	0	0	8	0	0	0	**8**
EKES	0	0	0	0	0	0	0
Komitet Regionów	0	0	0	0	0	0	0
EIOD	0	0	0	0	0	0	0
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0	0
ESDZ	10	10	0	0	0	0	**20**
Ogółem	**113,33**	**296,33**	**53,33**	**4**	**9**	**2**	**478**

2.2. Liczba beneficjentów według rodzaju pełnionego dyżuru:

Instytucja	W domu	W domu oraz w miejscu zatrudnienia	W miejscu zatrudnienia	Ogółem
Komisja	347	0	38	**385**
- w tym JRC:	*151*	*0*	*37*	***188***
Rada	47	0	0	**47**
Parlament	0	0	0	0
Trybunał Sprawiedliwości	18	0	0	18
Trybunał Obrachunkowy	8	0	0	**8**
EKES	0	0	0	0
Komitet Regionów	0	0	0	0

[1] W OLAF-ie w gotowości do pracy 24 godziny na dobę i siedem dni w tygodniu pozostają członkowie dyżurnego zespołu bezpieczeństwa, przy następującym podziale: 0,33 AD/ 0,33 SC-AST/ 0,33 GFI (łącznie = 1 beneficjent).

EIOD	0	0	0	0
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0
ESDZ	20	0	0	**20**
Ogółem	**440**	**0**	**38**	**478**

2.3. Liczba beneficjentów według zadań

Instytucja	JRC	Działania pośrednie	Instalacje techniczne	Bezpieczeństwo	ICT	WPZiB/ WPBiO	EM 24/7	Ogółem
Komisja	188	0	58	36	70	0	33	**385**
- w tym JRC:	*188*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	***188***
Rada	0	0	0	15	25	7	0	**47**
Parlament	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Trybunał Sprawiedliwości	0	0	13	5	0	0	0	**18**
Trybunał Obrachunkowy	0	0	0	8	0	0	0	**8**
EKES	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Komitet Regionów	0	0	0	0	0	0	0	**0**
EIOD	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0	0	**0**
ESDZ	0	0	0	4	10	6	0	**20**
Ogółem	**188**	**0**	**71**	**68**	**105**	**13**	**33**	**478**

3. Dodatek za pracę o charakterze szczególnie uciążliwym

Podstawę prawną dla tego dodatku stanowią: art. 56 *c* regulaminu pracowniczego i rozporządzenie Rady nr 858/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r., które zastąpiło rozporządzenie Rady nr 1799/72.

Dodatek za pracę o charakterze szczególnie uciążliwym wyrażony jest w punktach naliczanych za każdą godzinę faktycznego czasu pracy i zależy od szczególnych warunków pracy związanych ze „środkami ochrony indywidualnej", z „miejscem pracy" lub „charakterem pracy". Liczba punktów waha się od 2, np. za pracę w miejscu o średnim poziomie hałasu powyżej 85 decybeli, do 50 (górny pułap) dla urzędników korzystających z indywidualnych kombinezonów ognioodpornych. Jeden punkt jest równy 0,032 % stawki podstawowego wynagrodzenia urzędnika 1. grupy zaszeregowania 1. stopnia (tj. = 0,86 EUR w 2015 r.).

3.1. Liczba beneficjentów (urzędników/pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych):

Instytucja	AD	SC -	Pracownicy kontraktowi	Ogółem

		AST	GF I	GF II	GF III	GF IV	
Komisja	37	161	29	0	0	6	**233**
- w tym JRC:	*37*	*156*	*19*	*0*	*0*	*6*	***218***
Rada	0	0	0	0	0	0	0
Parlament	0	0	0	0	0	0	0
Trybunał Sprawiedliwości	0	0	0	0	0	0	0
Trybunał Obrachunkowy	0	0	0	0	0	0	0
EKES	0	0	0	0	0	0	0
Komitet Regionów	0	0	0	0	0	0	0
EIOD	0	0	0	0	0	0	0
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0	0
ESDZ	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem	**37**	**161**	**29**	**0**	**0**	**6**	**233**

4. Dodatek za pracę ciągłą lub zmianową

Podstawę prawną dla tego dodatku stanowią: art. 56 *a* regulaminu pracowniczego i rozporządzenie Rady nr 300/76 z dnia 9 lutego 1976 r., ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady nr 1873/2006 z dnia 11 grudnia 2006 r.

Dodatek przysługuje jedynie urzędnikom i innym pracownikom opłacanym ze *środków na badania* i zatrudnionym:

- w placówce Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) lub
- do działań pośrednich, lub też

opłacanym ze *środków administracyjnych* i zatrudnionym:

- w departamencie służb technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT),
- w departamencie odpowiedzialnym za ochronę i bezpieczeństwo,
- w centrali telefonicznej/punkcie informacji lub recepcji,
- w departamencie zapewniającym wsparcie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB)/wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) lub zapewniającym wsparcie w zakresie koordynacji na wypadek sytuacji wyjątkowych i kryzysowych,
- w departamencie zapewniającym wsparcie w ramach koordynacji w sytuacjach wyjątkowych i kryzysowych lub
- w celu obsługi lub nadzorowania instalacji technicznych.

W poniższych tabelach wskazano liczbę dodatków przyznanych w 2015 r. przez poszczególne instytucje.

4.1. Liczba beneficjentów (urzędników/pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych):

Instytucja	AD	SC - AST	AC				Ogółem
			GF I	GF II	GF III	GF IV	
Komisja	11	80	18	14	3	0	**126**
- w tym JRC:	*9*	*33*	*6*	*0*	*0*	*0*	***48***
Rada	0	60	0	1	0	0	**61**

Parlament	0	41	443	13	6	0	**503**
Trybunał Sprawiedliwości	0	0	0	0	0	0	**0**
Trybunał Obrachunkowy	0	0	11	0	0	0	**11**
EKES	0	0	0	0	0	0	**0**
Komitet Regionów	0	0	0	0	0	0	**0**
EIOD	0	0	0	0	0	0	**0**
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0	**0**
ESDZ	0	36	0	1	0	0	**36**
Ogółem	**11**	**217**	**472**	**29**	**9**	**0**	**738**

Przewidziano cztery różne stawki miesięcznego dodatku (dane za 2015 r.):

- stawka 1: praca w systemie dwuzmianowym, z wyjątkiem sobót i niedziel oraz dni wolnych: 394,48 EUR;
- stawka 2: praca w systemie dwuzmianowym, w tym w nocy, w soboty i niedziele oraz dni wolne: 595,40 EUR;
- stawka 3: 24 godz./dobę, z wyjątkiem sobót i niedziel oraz dni wolnych: 651,00 EUR;
- stawka 4: 24 godz./dobę, 7 dni w tygodniu: 887,52 EUR.

4.2. Liczba beneficjentów według stawek:

Instytucja	Stawka 1 394,48 EUR	Stawka 2 595,40 EUR	Stawka 3 651,00 EUR	Stawka 4 887,52 EUR	Ogółem
Komisja	22	20	8	76	**126**
- w tym JRC:	*0*	*20*	*8*	*20*	*48*
Rada	36	0	0	25	**61**
Parlament	275	158	0	70	**503**
Trybunał Sprawiedliwości	0	0	0	0	**0**
Trybunał Obrachunkowy	2	0	0	9	**11**
EKES	0	0	0	0	**0**
Komitet Regionów	0	0	0	0	**0**
EIOD	0	0	0	0	**0**
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0	**0**
ESDZ	28	0	0	9	**37**
Ogółem	**363**	**178**	**6**	**189**	**738**

4.3. Liczba beneficjentów według zadań:

Instytucja	JRC	Koordynacja w syt. kryzysowych/wyjątkowych	ICT	Bezpieczeństwo	Centrala/ Recepcja	WPZiB/ WPBiO	Instalacje techniczne	Działania pośrednie	Ogółem
Komisja	48	7	19	49	0	0	3	**0**	**126**
- w tym JRC:	*48*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	***0***	***48***
Rada	0	0	0	61	0	0	0	**0**	**61**
Parlament	0	0	0	483	20	0	0	**0**	**503**
Trybunał Sprawiedliwości	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Trybunał Obrachunkowy	0	0	0	9	2	0	0	**0**	**11**
EKES	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Komitet Regionów	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
EIOD	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
ESDZ	0	0	14	14	0	9	0	**0**	**37**

Ogółem	**48**	**7**	**33**	**616**	**22**	**9**	**3**	**0**	**738**

5. Służby stosujące systemy i uzasadnienie ich stosowania

Rada, Komisja, ESDZ (która przejęła dużą część byłej DG RELEX) oraz Trybunał Obrachunkowy korzystają z systemów pozostawania w gotowości do pracy, pracy ciągłej lub zmianowej i wypłacają dodatki przewidziane w przepisach prawa.

Należy podkreślić, że Parlament Europejski nie stosuje systemu pozostawania w gotowości do pracy i wypłaca jedynie dodatki za pracę zmianową.

Komisja jest nadal jedyną instytucją, która wypłaca dodatek za pracę o charakterze szczególnie uciążliwym w ramach Wspólnego Centrum Badawczego oraz Urzędu Infrastruktury i Logistyki w Brukseli (OIB).

5.1. Uzasadnienie dla pozostawania w gotowości do pracy

Komisja:
Wspólne Centrum Badawcze (JRC)
W 2015 r. Komisja wypłaciła dodatki za pozostawanie w gotowości do pracy 385 członkom personelu. Około 49 % spośród nich było zatrudnionych w jednym z ośrodków badawczych, co stanowi lekki spadek w porównaniu z 2014 r. Spadek ten spowodowany jest reorganizacją centrali telefonicznej w ośrodku w Geel. Pozostawanie w gotowości do pracy jest uzasadnione – podobnie jak w poprzednich latach – przede wszystkim względami bezpieczeństwa i ochrony (ochrona przeciwpożarowa, monitorowanie promieniowania, ochrona radiologiczna itp.). W większości przypadków w JRC chodzi o pozostawanie w gotowości do pracy w domu, z wyjątkiem Ispry i Karlsruhe, gdzie taki dyżur odbywa się w miejscu pracy lub w domu i w miejscu pracy ze względu na szczególny charakter zadań.

Inne
W innych dyrekcjach generalnych Komisji sytuacja praktycznie nie zmieniła się w porównaniu z 2014 r. System pozostawania w gotowości do pracy związany jest głównie ze względami bezpieczeństwa, instalacjami technicznymi i służbami informatycznymi, a także wsparciem dla państw członkowskich.

Rada: W 2015 r. Rada wypłaciła dodatki za pozostawanie w gotowości do pracy 47 członkom personelu. W tym wypadku chodziło o pracowników służb technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) oraz służb bezpieczeństwa i wsparcia dla WPZiB/WPBiO. W 2015 r. osoby te dyżurowały wyłącznie w domu.

Trybunał Obrachunkowy: W 2015 r. Trybunał Obrachunkowy wypłacił dodatki za pozostawanie w gotowości do pracy w domu 8 członkom personelu.

ESDZ: W 2015 r. ESDZ wypłaciła dodatki za pozostawanie w gotowości do pracy w domu 20 członkom personelu zatrudnionym w trzech dziedzinach: służby bezpieczeństwa, wsparcie dla WPZiB/WPBiO oraz departament służb technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

Trybunał Sprawiedliwości: W 2015 r. Trybunał Sprawiedliwości wypłacił dodatki za pozostawanie w gotowości do pracy w domu 18 członkom personelu. System ten został wprowadzony w Dyrekcji Generalnej ds. Infrastruktury w listopadzie 2014 r., do celów nadzorowania instalacji technicznych i wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem.

5.2. Uzasadnienie dodatku za pracę o charakterze szczególnie uciążliwym

Komisja*:* Komisja była jedyną instytucją, która w 2015 r. korzystała z tego systemu. Oprócz Wspólnego Centrum Badawczego, które korzystało już z tego systemu, w 2008 r. wprowadził go również Urząd Infrastruktury i Logistyki w Brukseli (OIB) w jednej ze swoich służb (dział powielania).

Całkowita liczba godzin przepracowanych w 2015 r. w tego typu warunkach rozkładała się następująco:

- 70 686,21 godzin w przypadku stosowania środków ochrony indywidualnej (np. noszenie niewygodnej specjalnej odzieży ochronnej),
- 119 093,01 godzin w przypadku szczególnego miejsca pracy (np. duże natężenie hałasu, miejsca niebezpieczne) oraz
- 13 402,23 godzin w przypadku szczególnego charakteru pracy (np. praca z substancjami żrącymi).

5.3. Uzasadnienie dla pracy w systemie ciągłym lub zmianowym

Komisja: W Komisji największe zapotrzebowanie na tego typu system pracy ma Wspólne Centrum Badawcze (ze względu na charakter swoich zadań) oraz DG HR (służby bezpieczeństwa i ochrony) (odpowiednio 48 i 41 osoby w 2015 r.).

W innych dyrekcjach generalnych (budżet administracyjny) w 2015 r. w systemie zmianowym pracowało 37 osób w następujących służbach:

- bezpieczeństwo i ochrona: 8
- instalacje techniczne: 3
- technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT): 19
- wsparcie państw członkowskich: 7

W 2015 r. DG COMM wprowadziła w szczególności pracę zmianową dla 18 osób zajmujących się przeglądem prasy dla przewodniczącego, kolegium komisarzy i serwisu prasowego.

Komisja stosuje wszystkie cztery stawki (rodzaje dodatku), przy czym stawka 4 (praca ciągła) wykorzystywana jest głównie w służbach bezpieczeństwa.

Rada: Liczba beneficjentów dodatku za pracę ciągłą lub zmianową w 2015 r. w Radzie wynosi 61. Dodatek ten wykorzystywany jest wyłącznie w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony (61 członków personelu). Praca ciągła lub zmianowa obejmuje pracę w systemie dwuzmianowym (stawka 1) lub ciągłą 24-godzinną służbę (stawka 4).

Parlament Europejski: Aby zapewnić bezpieczeństwo i ochronę osób, infrastruktury, informacji i imprez organizowanych podczas dni wolnych, w weekendy oraz w nocy, a także by zapewnić w budynkach stałą obecność pracowników ochrony, unikając przy tym konieczności pracy w godzinach nadliczbowych, które powodowałyby zwiększenie budżetu Parlamentu Europejskiego, zdecydowano o zastosowaniu rozporządzenia Rady 300/76 z dnia 9 lutego 1976 r., ostatnio zmienionego rozporządzeniem Rady 1873/2006 z dnia 11 grudnia 2006 r., i o zastąpieniu godzin nadliczbowych szczególnymi siatkami godzin. W związku z tym zatrudniani pracownicy ochrony uprawnieni są do otrzymywania dodatków za pracę ciągłą lub zmianową.

W 2015 r. liczba dodatków za pracę ciągłą lub zmianową w Parlamencie Europejskim znacznie wzrosła w porównaniu z 2014 r. i wynosi 503. Dodatek ten wykorzystywany jest głównie w dziedzinie bezpieczeństwa oraz – w mniejszym stopniu – centrali telefonicznych/recepcji. Spory wzrost odnotowano w przypadku służb bezpieczeństwa. Praca ciągła lub zmianowa obejmuje pracę w systemie dwuzmianowym (stawka 1), systemie dwuzmianowym, w tym w nocy, w soboty i niedziele oraz dni wolne (stawka 2) oraz ciągłą 24-godzinną służbę (stawka 4).

Trybunał Obrachunkowy: Od 2011 r. Trybunał Obrachunkowy stosuje system ciągły lub zmianowy w dziedzinach związanych z bezpieczeństwem oraz w centrali telefonicznej/recepcji. Praca ciągła lub zmianowa obejmuje pracę w systemie dwuzmianowym (stawka 1) lub ciągłą 24-godzinną służbę (stawka 4). Liczba dodatków wypłaconych w 2015 r. wynosi 11.

ESDZ: W 2015 r. ESDZ wypłaciła 37 dodatków wykorzystywanych w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), bezpieczeństwa oraz WPZiB/WPBiO.

6. Wydatki budżetowe według instytucji i dodatków (w EUR)

Instytucja	Praca ciągła lub zmianowa	Pozostawanie w gotowości do pracy	Praca o charakterze szczególnie uciążliwym	Ogółem
Komisja	829 677,01	1 323 459,23	581 696,58	**2 734 832,82**
- w tym JRC:	*273 698,59*	*545 662,52*	*557 836,14*	***1 377 197,25***
Rada	391 455,84	156 580,15	0	**548 035,99**
Parlament	2 697 070,72	0	0	**2 697 070,72**
Trybunał Sprawiedliwości[2]	0	18 021,13	0	**18 021,13**

[2] Nowy wydatek budżetowy wynikający z wprowadzenia systemu pozostawania w gotowości do pracy w Trybunale Sprawiedliwości w listopadzie 2014 r.

Trybunał Obrachunkowy	104 085,48	15 198,89	0	**119 284,37**
EKES	0	0	0	**0**
Komitet Regionów	0	0	0	**0**
EIOD	0	0	0	**0**
Rzecznik Praw Obywatelskich	0	0	0	**0**
ESDZ	214 409,82	62 634,26	0	**277 044,08**
Ogółem	**4 236 698,87**	**1 575 893,66**	**581 696,58**	**6 394 289,11**

Kwota wydatków wszystkich instytucji europejskich na wszystkie trzy rodzaje dodatków wyniosła w 2015 r. 6 394 289,11 EUR (5 594 969,65 EUR w 2014 r.).